

Bolygók

Merkúr 2003 II. félév

A 2003 év második felében a bolygó három kitérésére került sor. Az augusztus 14-i és a december 9-i legnagyobb keleti kitérésnek kedvezőlenebb észlelési körülményekkel bíró időszakairól egyetlen megfigyelés sem készült a bolygóról. A szeptember 27-i igen jól megfigyelhető nyugati kitérést viszont már 8 észlelőnk is nyomon követte. Ennek megfelelően rovatunkban ezzel az időszakkal foglalkozunk.

Név	Észl.	Műszer
Hollósy Tibor (Budapest)	2	20 L
Jakabfi Tamás (Kaposvár)	1	20 L
Mizsér Csaba (Budapest)	4	7 L
Nagy Zoltán Antal (Budapest)	2	20 L
Orbán Ádám (Szentendre)	1	20 L
dr. Petrovics Péter (Budapest)	4	10,2 L
Tordai Tamás (Budapest)	1	20 L
Végh Tamás (Budapest)	4	20 L

Ha megtekintjük az észlelőlistát, akkor bizonyóra szembeötlik, hogy az észlelők többsége 20 cm-es lencsés műszerrel végezte a megfigyeléseit. Ez nem más, mint a Polaris Csillagvizsgáló új refraktora, amivel a kupola alatt végre a Merkúrt is figyelemmel lehetett kíséni. Ennek megfelelően a második félévi észlelők többségét ezúttal a Polaris köré csoportosuló amatőrök alkották.

A szeptember 27-i nyugati kitérés

Az első megfigyelést dr. Petrovics Péter végezte, 10,2 cm-es lencsés távcsővel. Az ekkor még jelentős fázist mutató bolygón, nem sikerült részleteket megfigyelnie. Színét sárgászörösnek írta le, míg annak fázisértékét 28%-ban határozta meg. Észleléseiben megemlítette az alacsonyan tartózkodó bolygó nehéz megfigyelési körülményeit.

Balról jobbra: 2003.09.26. 04:15 UT, 20 L, 412x, narancs színszűrő (Hollósy Tibor);
2003.09.27. 04:28 UT, 20 L, 247x, narancs színszűrő (Nagy Zoltán Antal); 2003.09.28.
04:45 UT, 20 L, 617x (Végh Tamás)

A következő észlelést Mizsér Csaba, régi Merkúr-észlelőnk végezte a maximális kitérést megelőzően, szeptember 26-án hajnalban. Ő a bolygó színét inkább fehérnek adta meg. Megfigyelései szerint a korong keleti oldala sötétebbnek mutatkozott, míg egy a terminátor vonalához tapadó világos területet is megemlített a bolygó közepén.

A soron következő észlelést még ugyanezen a napon ismét dr. Petrovics végezte, aki a bolygó fázisát ekkor már 42%-ban adta meg. Részleteket a rossz légköri körülmények, valamint a bolygó általa említett jelentős csillogása miatt ezúttal sem sikerült megfigyelnie

Ezek után a Polarisban is elkezdődtek a Merkúr-észlelések. Hollósy Tibor és Végh Tamás szintén szeptember 26-án végezte az első részleteket is mutató megfigyeléseiket, a csillagvizsgáló 20 cm-es refraktorával Munkájuk során 86 fokos CM érték mellett idén elsőként sikerült részleteket is megpillantaniuk.

Az említett részletek nagy valószínűség szerint a Solitudo Lycaonis és a Solitudo Martis vidékei voltak. Ezeket a területeket egy nappal később Nagy Zoltán Antalnak is sikerült lencsevégre kapnia a Polarisból.

HOLLÓSY TIBOR

Webkamerás felvételek beküldése

Az elmúlt fél év során a digitális képrögzítés szakcsoportunk tevékenységében is egyre hangsúlyosabbá vált. A feldolgozási és archiválási, valamint az észlelők munkájának megkönnyítése érdekében összefoglaljuk a képek beküldésének mikéntjét.

1. **A kép kinézete.** Fordítsunk több figyelmet a képek esztétikai megjelenítésére. Ne legyenek ferde bolygókorongok és nagy üres területek. Minden esetben jelöljük meg az égtájakat, és azokra írjuk fel minden fontos adatot

2. **A kép adattartalma.** A kép mindenféleképpen tartalmazza első helyen annak elkészítésének napját és időpontját UT-ban. Minden esetben közöljük az alkalmazott műszer és kiegészítő eszközök adatait, a nyújtás és a kamera paramétereit. Itt ismeretelésre kerülhetnek a képfeldolgozás során alkalmazott programok, a felhasznált frame-ek száma is, amik további bővebb információkat nyújtanak az elkészített felvételekről. Erre vonatkozó példák a bolygók szakcsoport honlapján (<http://bolygok.mcse.hu>) találhatóak.

3. **A képfájl neve.** Minden esetben tartalmazza a bolygó nevét, elkészítésének napját, és időpontját UT-ban, valamint annak elkészítőjének felismerhető „névkódját” (pl. mars_20030628_0215_hollo)! Az időpontoknál a vizuális észlelésekhez hasonlóan figyelemmel kell lenni a dátumváltásra. Ez utóbbi a pontos CM érték kiszámítása miatt fontos! A fájlnev ne tartalmazzon ékezetes karaktereket, és a különböző paraméterek elválasztásához minden esetben az alsó vonást használjuk. Ez utóbbiakra a képek webes megjelenítése miatt van szükség.

4. **A képfájl formátuma.** Manapság három fájl kiterjesztést használnak amatőrreink. Szakcsoportunk is ezeket használja. Ezek a jpg, a gif, és a bmp. A legelterjedtebb a jpg, de több esetben gif és bmp képek is érkeznek

5. **A képfájl mérete.** A számos felvétel miatt lehetőség szerint mindenki törekedjen arra, hogy egy-egy kép mérete ne haladja meg a 20–50 kB méretet. A képek küldhetőek akár csomagolt formátumban is. Kikötés azonban, hogy azok összes mérete lehetőség szerint ne haladja meg az 1 megabájtnyt!

6. **A képfájl beküldése.** Minden esetben a Bolygó Szakcsoport e-mail címére várjuk a képeket! Címünk: justinian@mcse.hu